

Bruxelles, den 15. marts 2024
(OR. en)

7753/24

**Interinstitutionel sag:
2023/0373(COD)**

ENV 299
MI 302
IND 155
CONSOM 108
COMPET 323
MARE 7
PECHE 114
RECH 125
SAN 164
ENT 65
ECOFIN 309
CODEC 804

NOTE

fra:	Generalsekretariatet for Rådet
til:	Rådet
Komm. dok. nr.:	14248/23 + ADD 1 - COM(2023) 645 final
Vedr.:	Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om forebyggelse af tab af plastgranulat for at mindske mikroplastforurening – Orienterende debat

1. Den 16. oktober 2023 forelagde Kommissionen et forslag til forordning om forebyggelse af tab af plastgranulat for at mindske mikroplastforurening¹, som er en af de vigtigste kilder til utilsigtet mikroplastforurening.

¹ 14248/23 + ADD 1 (COM(2023) 645 final).

2. Kommissionen forelagde sit lovgivningsforslag og den ledsagende konsekvensanalyse for Miljøgruppen den 14. februar 2024. Efter de første reaktioner fra medlemsstaterne har formandskabet anmodet delegationerne om at fremsætte yderligere bemærkninger som rettesnor for arbejdet med sagen. For at fremme yderligere fremskridt i sagen vil tre spørgsmål imidlertid kræve politisk vejledning fra Rådet.
 3. Som rettesnor for drøftelserne på den kommende samling i Rådet (miljø) den 25. marts 2024 har formandskabet udarbejdet et baggrundspapir og spørgsmål til ministrene, jf. bilaget til denne note.
-

Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om forebyggelse af tab af plastgranulat for at mindske mikroplastforurening

– Baggrundsdokument fra formandskabet med spørgsmål til ministrene –

I EU-strategien for plast i en cirkulær økonomi fra 2018 anerkendes de risici for miljøet og potentielle risici for menneskers sundhed, der er forbundet med mikroplast, og der slås til lyd for innovative løsninger rettet mod forskellige kilder af mikroplastforurening. I 2019 anerkendte Kommissionens gruppe af ledende videnskabelige rådgivere også de potentielle risici ved mikroplastforurening og tilskyndede til forholdsregler. Handlingsplanen for den cirkulære økonomi fra 2020 forpligtede Kommissionen til at bekæmpe forekomsten af mikroplast i miljøet ved at begrænse bevidst tilsat mikroplast i produkter og ved at imødegå utilsigtede udslip af mikroplast. I handlingsplanen for nulforurening fra 2021 foreslog Kommissionen, at EU senest i 2030 skulle reducere (tilsigtede og utilsigtede) udledninger af mikroplast i miljøet med 30 %.

Den 25. september 2023 vedtog Kommissionen en forordning om begrænsning af mikroplast, der bevidst tilsættes produkter¹. Den 16. oktober 2023 forelagde Kommissionen et forslag til forordning om forebyggelse af tab af plastgranulat i miljøet. Tab af plastgranulat er en hovedkilde til utilsigtet mikroplastforurening.

Plastgranulat er det industrielle råmateriale, der anvendes til al plastproduktion. Industrielle plastråmaterialer findes i forskellige former, herunder granulat, flager, pulver og i flydende form, alle under ét benævnt "præproduceret plastgranulat". Den overordnede betegnelse "granulat" anvendes i forslaget. Den nuværende håndteringspraksis fører til tab i alle led i forsyningskæden, navnlig produktion, bearbejdning (af nyt eller genanvendt granulat), transport samt andre logistik-, genanvendelses- og affaldshåndteringsaktiviteter. Når først plastgranulat er udledt i miljøet, er det næsten umuligt at fjerne det. Desuden spredes plastgranulat let over store afstande gennem vind- og vandstrømme.

¹ C(2023) 6419 final.

Tab af plastgranulat har negative virkninger for miljøet, klimaet, potentielt menneskers sundhed og økonomien (f.eks. fiskeri, landbrug, turisme). Skøn viser, at mellem 52 140 ton og 184 290 ton granulat gik tabt i miljøet i EU i 2019. Dette svarer til mellem 2 100 og 7 300 lastbiler fyldt med granulat om året. Tab af plastgranulat til miljøet er den tredje største kilde til alle utilsigtede udledninger af mikroplast.

Forslaget forventes at reducere tab af granulat med op til 74 %. Ud over at reducere tabene af plastgranulat og dermed deres negative virkninger forventes fælles EU-dækkende foranstaltninger også at bidrage til at skabe lige vilkår for operatører i hele EU.

Forslaget omfatter foranstaltninger, der skal gennemføres af operatører i hele forsyningskæden, samt et rapporterings- og overholdelsessystem:

Foranstaltninger, der skal gennemføres af operatørerne

Tab af plastgranulat skyldes i vid udstrækning manglende bevidsthed og dårlig håndteringspraksis og kan derfor i vid udstrækning mindskes ved hjælp af hurtige foranstaltninger. Kommissionen foreslår at sikre, at alle operatører, der håndterer granulat i EU over fem ton om året, og alle EU- og ikke-EU-transportører, der transporterer plastgranulat i EU, træffer de nødvendige foranstaltninger i følgende prioriterede rækkefølge: forebyggelse med henblik på at undgå udslip af plastgranulat, inddæmning af spildt granulat for at sikre, at de ikke forurener miljøet, og som en sidste mulighed oprensning efter udslip eller tab. Foranstaltningerne er opført i bilag I og III til forslaget. Disse foranstaltninger er allerede blevet gennemført af frontløbere. De nationale kompetente myndigheder har beføjelse til at kræve gennemførelse af yderligere eller andre foranstaltninger.

Rapporterings- og overholdelsessystem

De nationale kompetente myndigheder spiller en central rolle i overholdelsessystemet, da de skal gennemføre miljøinspektioner og andre verifikationsforanstaltninger baseret på en risikobaseret tilgang. For at bistå de nationale kompetente myndigheder med at kontrollere overholdelsen skal større operatører desuden indhente et overensstemmelsescertifikat udstedt af en uafhængig tredjepart. For at mindske byrden for mindre operatører forventes de ikke at opnå tredjepartscertificering, men skal i stedet indgive en egenerklæring, der attesterer deres overensstemmelse. Både certifikater og egenerklæringer bør meddeles de kompetente myndigheder. Desuden er der planlagt en harmoniseret metode til at anslå tab af plastgranulat.

Søtransport

Forslaget dækker ikke tab som følge af søtransport af plastgranulat. Selv om utilsigtede tab på havet er lejlighedsvis, skaber de pludselige og betydelige negative virkninger for lokale økosystemer og berørte samfund, hvilket fremgår af nylige hændelser med granulat ved de spanske og franske kyster. Der er drøftelser i gang i Den Internationale Søfartsorganisation (IMO) for at mindske de miljørisici, der er forbundet med søtransport af plastgranulat, ved hjælp af frivillige og obligatoriske foranstaltninger på tre områder: transportoplysninger, kvalitetsemballage og sikker stuvning. Det forventes imidlertid, at IMO's drøftelser ikke vil føre til obligatoriske foranstaltninger på kort sigt.

Spørgsmål til ministrene

1. *Mener du, at de foreslåede foranstaltninger er tilstrækkelige i lyset af de mål, som forslaget har til formål at nå?*
2. *Hvordan vurderer du forslaget med hensyn til det ansvar, herunder med hensyn til overensstemmelseskontrol, der er tildelt forskellige offentlige og private aktører?*
3. *Bør foranstaltninger vedrørende søtransport i betragtning af status for IMO-drøftelserne også medtages i den foreslåede forordning?*